

Andakt?

Om frykten for det uttalt kristelige og sosial kontroll på egne premisser

Her forleden dag overhørte jeg andakten på NRK P1. Jeg sier overhørte for det har gjerne blitt slik nå om dagen. Med eteren full av inntrykk. Bilder, lyd og store bokstaver hele dagen. Fra ulike medier. Samtidig. Også tidsskrifter og aviser med sine kompenserende fete fonter, i tillegg til det grenseløse internettet. Tid for stillhet og ettertanke kommer ikke. Den må oppsøkes. Målrettet.

Denne morgenen var det Herborg Kråkevik som var andaktsholder. Skuespiller og artist, ble sagt. Hun hadde på hjertet å fortelle oss en flyttehistorie. Den handlet om henne og broren, om søskenkjærlighet og hverdagslige opplevelser i så måte. I møte med en eldre herre som hadde noe å lære de litt yngre, Kråkevik-ene, og som endret dagen deres der og da. En fin fortelling, utmerket og profesjonelt fremført og med et greit budskap. Om de nære ting og relasjonelle ferdigheter. Det hele ble avsluttet med Fadervår, velsignelsen og Bjørn Eidsvågs *Se i nåde til oss*. En god opplevelse, som flere andre denne dagen. Men andakt? Nepp!

Ser en bort fra avslutningen var det ingen referanser til våre hellige skrifter, verken Gud eller Jesus var eksplisitt med i fortellingen, heller ikke andre bibel-sitater, -hendelser eller -personer ble pekt på, og det var lite av filosofering og refleksjon omkring livets store spørsmål. Lite mat for det religiøse. Men i takt med en for tiden tydelig gjennomført NRK-holdning.

Dette er statskanalen av i dag. Følsomt og vart overfor den gemene hop. For ikke å virke for inkorporert og førstehånds versus religiøsiteten. Ofres våre egne religiøse referanser. Ikke bare stille og rolig gis avkall på. Men ofres. Bevisst.

I andre settinger - retning det kristelige - er stilen og oppdraget mer markant; å rydde og renske. Forfølge, vil nok de mest stigmatiserte selv oppleve. Brennpunkt- serien *Guds Utvalde* på NRK1 tar for seg blant annet sosial kontroll i marginale kristne miljøer. Marginale og perifere i forhold til folks oppfatning og antallet medlemmer, rett-troende og sentralt plasserte i forhold til det å forstå det hellige, vil de nok selv mene.

Mye av det NRK setter søkelyset på er viktig. Og disse tankene er ikke et forsvar for forholdene det pekes på. Ikke minst barns oppvekstvilkår er både rett og tilbørlig å fokusere. Betenkeligheten og skepsisen dukker imidlertid fort opp når spørsmålene og problemstillingene avgrenses til, og gjøres større i, akkurat disse miljøene. Og en viktig del av metodikken er alt vesentlig å bruke og intervju utbrytere uten særlig av analytisk distanse til problemstillingen. Billig og med lett forutsigbar output. Det finnes nemlig mange barn – mange flere barn - som er underlagt streng sosial kontroll, og det som verre er, ellers i samfunnet. Sett i gang. Det er mye å ta av!

Så hva er poenget? En andaktsholder som selv sier at hun ikke har for vane å *prakka bibelvers på folk*, og heller ikke gjør det i utrengsmål, og en TV-serie som vil rydde i uheldige kulturuttrykk hos de som muligens mener seg mest rettroende blant oss:

Joda. Sett fra NRKs ståsted synes et minste felles multiplum å være frykten for det direkte konkret uttalte kristelige, og det største felles målet en slags sosial kontroll på egne premisser! Verken mer eller mindre – men å se det skal nok mer til! Eller?...Når selveste Fantorangen åpenbarer det hele!!